

**DERYBINĖS DARBO GRUPĖS, SUDARYTOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
2024 M. VASARIO 15 D. ĮSAKYMU NR. V-210
IR PROFESINIŲ SĄJUNGŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ
KOLEKTYVINIŲ DERYBŲ PROTOKOLINIS SUSITARIMAS**

2024 m. lapkričio 4 d. Nr. *S-228*

Vilnius

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2024 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-210 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos derybinės darbo grupės vesti deryboms su profesinių sąjungų organizacijomis Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties parengimo sudarymo“ sudarytos derybinės darbo grupės atstovai ir profesinių sąjungų organizacijų: Lietuvos gydytojų sąjungos, Lietuvos slaugos specialistų organizacijos, Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinės sąjungos, Lietuvos farmacijos darbuotojų profesinės sąjungos, Lietuvos greitosios medicinos pagalbos darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“, Medicinos įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų federacijos „Sandrauga“, Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungos federacijos, Profesinių sąjungų organizacijos „Lietuvos medikų forumas“ atstovai, 2024 m. vykdydami kolektyvines derybas dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties (toliau – Kolektyvinė sutartis) sudarymo, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 188 straipsnio 9 dalimi nusprendžia, kad 2024 m. kolektyvinės derybos laikomos baigtomis – pasirašant 2024 m. lapkričio 4 d. Kolektyvinę sutartį Nr. *S-228* papildomai **susitaria:**

kad kitos kolektyvinės derybos dėl Kolektyvinės sutarties papildymo ir/ar pakeitimo pradedamos 2025 m. kovo 1 d., kurios bus vykdomos dėl, prie šio protokolinio susitarimo pridedamų, nurodytų Kolektyvinės sutarties nuostatų, dėl kurių 2024 m. kovo – spalio mėn. vykusių kolektyvinių derybų metu Derybinė grupė nesudarė susitarimo.

PRIDEDAMA. 2025 m. kovo mėnesio svarstymui atidėtos Kolektyvinės sutarties nuostatos, 6 lapai.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras

Aurimas Pečkauskas

Lietuvos gydytojų sąjunga

Liutauras Labanauskas

Lietuvos slaugos specialistų organizacija

Aušra Volodkaitė

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga

Rūta Kiršienė

Lietuvos farmacijos darbuotojų profesinė sąjunga

Lina Ganatauskienė

Lietuvos greitosios medicinos pagalbos darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“

Jolanta Keburienė

Medicinos įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“

Regina Jarošienė

Lietuvos profesinių sąjungų federacija „Sandrauga“

Kęstutis Juknis

Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungų federacija

Evelina Karalkevičienė

Profesinių sąjungų organizacija „Lietuvos medikų forumas“

Gabija Tomkutė

**LNSS ŠAKOS KOLEKTYVINĖS SUTARTIES BENDROSIOS DALIES
2025 M. KOVO MĖNESIO SVARSTYMOUI ATIDĖTI PUNKTAI**

ATIDĖTI PUNKTAI (derinimo lentelėje):

2024-04-24 posėdis (LP- 170)

1. Abiejų kolektyvinių derybų šalių sutarimu nutarta palikti esamą 3.7 papunkčio nuostatą, kurios galiojimas bus iki 2025 m. gruodžio 31 d. SAM pasiūlymas nustatyti 38 valandų darbo savaitę atidedamas iki 2025 m. vykšančių derybų dėl 2026 metų.

2024-09-10 posėdis (LP- 214)

1. Abiejų kolektyvinių derybų šalių sutarimu nutarta pritarti 3.10.5 papunkčiui: „3.10.5 Darbdavys privalo užtikrinti, kad už pasyvaus budėjimo namuose laiką darbuotojui būtų mokama ne mažesnė kaip 20 proc. dydžio tokio darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio per mėnesį priemoka už kiekvieną budėjimo ne darbovietėje savaitę. LNSS įstaigos gali taikyti ir didesnę priemoką negu nustatyta Kolektyvinėje sutartyje.“ Kolektyvinės derybos dėl 3.10.5 papunkčio gali būti pradėtos 2025 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į tai, kaip šio papunkčio nuostata buvo taikoma.

2024-09-18 posėdis (LP- 215)

1. Abiejų kolektyvinių derybų šalių sutarimu nutarta palikti esamą 5.12 papunkčio nuostatą. Kolektyvinės derybos dėl 5.12 papunkčio bus atnaujinamos nuo 2025 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į tai, kaip šio papunkčio nuostata bus taikoma praktikoje.

2. Abiejų kolektyvinių derybų šalių sutarimu nutarta pritarti SAM pasiūlytai 201 eilutės nuostatai „Įstaigos kolektyvinėje sutartyje šalys gali susitarti, kad profesinių sąjungų veiklai skiriamos darbdavio lėšos. Toks lėšų skyrimas negali būti sąlyga reikalauti pažeisti darbuotojų atstovų nepriklausomumo garantijas.“ Kolektyvinės derybos dėl 201 eilutės pradedamos 2025 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į tai, kaip nuostata bus taikoma praktikoje.

**LNSS šakos kolektyvinės sutarties Bendrosios dalies projekto derinimo lentelė
2025 M. KOVO MĖN. SVARSTYMUJ ATIDĖTI PUNKTAI**

Eil. Nr.	Profesinių sąjungų siūlymas	SAM siūlymas	Kolektyvinių derybų 2025 m. kovo mėn. abiejų kolektyvinių derybų šalių sutarimu priimti sprendimai
1	2	3	4
<p>1. 3. DARBO IR POILSIO LAIKAS</p> <p>3.7. Nepritariama 38 valandų darbo savaitė. Argumentai:</p> <p>1. Vadovaujantis REKOMENDUOJAMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ PAREIGYBIŲ STEIGIMO SAVIVALDYBĖSE 2018 m. sausio 23 d. Nr. V-70 Vilnius savivaldybėje steigiant visuomenės sveikatos specialisto (sveikatos priežiūrai mokykloje) pareigybę taikyti šiuos normatyvus:</p> <p>1.1. vienam visuomenės sveikatos specialistui miesto gyvenamosiose vietovėse (daugiau kaip 3 000 gyventojų) priskirti 650 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas; Šiuo metu yra 740 mokinių etatui.</p> <p>1.2. vienam visuomenės sveikatos specialistui kaimo gyvenamosiose ir miesto gyvenamosiose vietovėse (iki 3 000 gyventojų) priskirti 315 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas; Šiuo metu yra apie 380 vaikų etatui (įvairiose savivaldybėse gali skirtis).</p> <p>Tačiau į šį teisės aktą nėra atsižvelgiama.</p>	<p>3.7. Nepritariama nuostatos tęstinumui ir siūlome nustatyti 38 valandų darbo savaitę sveikatos priežiūros specialistams dirbantiems ikimokyklinio, bendro ugdymo įstaigose bei profesinio mokymo įstaigose. Pritariame argumentams pateiktiems Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos 2024-03-12 rašte AS-6 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutarties“. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, profesinės sąjungos narių turimas laisvų darbo dienų skaičius per kalendorinius metus, savaitinis darbo laiko sutrumpinimas neleidžia užtikrinti kokybiško, savalaikio visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo savivaldybių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose. Kyla daug problemų, nes nėra galimybės skirti kitą specialistą, kuris galėtų pavaduoti nesantį visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jo nebuvimo darbe metu.</p>		

	<p>2. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad sutrumpinta darbo savaitė leidžia pasiūlyti žmogui geresnę pusiausvyrą tarp darbo ir asmeninio gyvenimo, įgalina žmones produktyviau dirbti, jie yra sveikesni, nes daugiau laiko gali skirti sportui ir asmeniniams reikalams, todėl labai keista, kai biurų asociacija savo rašte prašo ilginti savo darbuotojams darbo dieną ir siūlo jiems atsėdėti darbo valandas, kai ugdymo procesas ugdymo įstaigose jau pasibaigęs. Primename, kad 8 pamokos gimnazijoje baigiasi 15.30 val. tuo tarpu specialisto darbo valandos, esant sutrumpintai 36 val. darbo savaitei trunka I-IV nuo 8.00 iki 16.00 val. V-8.00-14.30.</p> <p>Be to, vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų atlygio už darbą įstatymo NR XIII-198 pakeitimo įstatymo V skyriaus 31 punktu, mokyklose dirbantiems psichologų padėjėjams, psichologams, socialiniams pedagogams ir kitiems pagalbos vaikui specialistams darbo laikas per savaitę yra 36 val.</p> <p>Vertinant minėtų specialistų ir visuomenės sveikatos specialistų pareigybės dauguma f-jų yra analogiškos tik pvz. psichologų veikla daugiau nukreipta į psichinės sveikatos, o visuomenės specialisto į visuminį sveikatos ugdymą, be to visuomenės sveikatos specialistas dar vykdo daug papildomų f-jų, kurios kitiems pagalbos vaikui specialistams nenumatytos, todėl manome, kad ir visuomenės sveikatos specialistams turėtų būti taikoma 36 val. darbo savaitė.</p> <p>Tuo labiau, kad sutrumpintas darbo savaitės punktas jau galiojo ankstesnėje sutartyje, o kaip rodo 2023 m. Kauno m ugdymo įstaigų vadovų atlikta apklausa visuomenės sveikatos specialistų vykdomų funkcijų kokybė nenukentėjo.</p>	
--	---	--

	<p>3. Kalbame apie problemą, kuri yra daug gilesnė, nei kad aptariama KS derybų metu, šio punkto kontekste.</p> <p>Bendras, Lietuvos mastu esamas šių specialistų trūkumas jokiū būdu neturėtų būti padengiamas esamų darbuotojų, PS narių sąskaita, o ir sekant Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos rašte pateiktu „argumentu“ priedume prie tokios absurdiškos išvados, kad šiems darbuotojams, stiekiant padengti esamą specialistų trūkumą galėtų būti nustatoma ir ilgesnė nei LR DK nustatyta savaitės valandų norma, kas būtų visiškai nesąžininga vertinant ir tą aplinkybę, jog didelė dalis specialistų yra priešpensinio arba pensinio amžiaus ir jiems savaitės valandų normos sutrumpinimas yra viena iš būtinybių siekiant ir toliau likti dirbti biure. Labai tikėtina, kad pailginus savaitės normą iki 38 val., šie specialistai išėitų iš darbo.</p> <p>Taipogi, atkreiptinas SAM dėmesys į tai, jog šioje situacijoje atsižvelgiant vien į darbdavių pateiktas pastabas ir skundus, tuo pagrindu keičiant atitinkamas LNSS šakos KS nuostatas, susiformuotų ydinga kolektyvinių sutarčių sudarymo ir keitimo praktika, ko pasekoje darbdaviams aktyviai besidalinant praktinė, deryboms padaroma įtaka „patirtimi“ ateityje susidurtume su tuo, jog atskirais atvejais viena ar kita LNSS šakos KS nuostata pasipiktinę darbdaviai su skundais kreiptųsi į SAM ir įtakotų visų nepalankių LNSS šakos KS nuostatų korekciją, galbūt net pašalinimą.</p> <p>PS nuomone, tas pažeistų ne tik kolektyvinių derybų principus, bet ir pačią kolektyvinių derybų esmę. Kita vertus, pabrėžtina ir tai, jog Savivaldybės visuomenės sveikatos biurų argumentai nėra PS pateikti susipažinti.</p>	
--	---	--

3.	<p>3.10.5. Darbdavys privalo užtikrinti, kad už pasyvaus budėjimo namuose laiką darbuotojui būtų mokama ne mažesnė kaip 20 proc. dydžio tokio darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio per mėnesį priemoka už kiekvieną budėjimo ne darbovietėje savaitę.</p> <p>Darbuotojui, pasyviai būdinčiam namuose, kai darbo funkcija, esant darbdavio nurodymui, yra atliekama atvykstant į darbo vietą, turi būti mokama ne mažesnė kaip 25 proc. dydžio tokio darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio per mėnesį priemoka už kiekvieną budėjimo ne darbovietėje savaitę.</p>	<p>3.10.5 Darbdavys privalo užtikrinti, kad už pasyvaus budėjimo namuose laiką darbuotojui būtų mokama ne mažesnė kaip 20 proc. dydžio tokio darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio per mėnesį priemoka už kiekvieną budėjimo ne darbovietėje savaitę. LNSS įstaigos gali taikyti ir didesnę priemoką negu nustatyta Kolektyvinėje sutartyje.</p>	
4.	<p>5. DARBO APMOKĖJIMAS</p>		
5.	<p>5.12. Darbo apmokėjimas, priemokos, kompensacijos, darbuotojų skatinimas nustatomas įstaigos kolektyvine sutartimi. Kai nėra tai nustatančios kolektyvinės sutarties, darbo apmokėjimas vykdomas pagal LNSS įstaigoje patvirtintus darbo apmokėjimo nuostatus. LNSS įstaigos darbo apmokėjimo nuostatai turi būti suderinti su įstaigoje veikiančia profesine sąjunga, t. y. patvirtinti su profesinės sąjungos sutikimu. Įstaigoje patvirtintos darbo užmokesčio tvarkos pakitimai, kuriems derinant nepritarė profesinės sąjungos, negalioja.</p> <p>Darbdavys turi teisę skusti darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos sprendimą nesuderinti darbo apmokėjimo sistemos ir (arba) jos pakeitimų Darbo kodekso nustatyta tvarka. Darbo apmokėjimo sistemos ar jos pakeitimų suderinimo ir darbo ginčų metu įstaigos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis galiojančiais darbo apmokėjimo nuostatais. Jei LNSS įstaigoje veikia kelios profesinės sąjungos, derinimo procedūros vykdomos su profesinių sąjungų jungtine atstovybe arba su profesinių sąjungų narių išrinkta profesine sąjunga. Jei profesinės</p>	<p>5.12. Nepritariame. Palikti esamą nuostatą.</p> <p>Darbo apmokėjimas, priemokos, kompensacijos, darbuotojų skatinimas vykdomas pagal LNSS įstaigoje patvirtintus darbo apmokėjimo nuostatus. LNSS įstaigos darbo apmokėjimo nuostatai turi būti suderinti*, be kita ko, su įstaigoje veikiančia profesine sąjunga. Jei LNSS įstaigoje veikia kelios profesinės sąjungos, derinimo procedūros vykdomos su profesinių sąjungų jungtine atstovybe arba su profesinių sąjungų narių išrinkta profesine sąjunga. Darbo apmokėjimo nuostatų derinimo metu mokamas darbo užmokestis pagal galiojančius Darbo apmokėjimo nuostatus. Jei profesinės sąjungos nesudaro jungtinės atstovybės arba neišrenka atstovaujantios profesinės sąjungos, Darbo apmokėjimo nuostatus darbdavys tvirtina be suderinimo su profesinėmis sąjungomis.</p> <p>* Kai darbdavys privalo įvertinti profesinės sąjungos pasiūlymus/pastabas ir jas priimti arba atsisakyti priimti. Darbdavys atsisakydamas priimti profesinės sąjungos pasiūlymus/pastabas privalo raštu motyvuoti savo atsisakymą.</p> <p>Darbo apmokėjimas, priemokos, kompensacijos, darbuotojų skatinimas vykdomas pagal LNSS įstaigoje patvirtintus darbo</p>	

	<p>sąjungos nesudaro jungtinės atstovybės arba neišrenka atstovaujančios profesinės sąjungos, Darbo apmokėjimo nuostatus darbdavys tvirtina be suderinimo su profesinėmis sąjungomis.</p> <p>Darbo apmokėjimas, priemokos, kompensacijos, darbuotojų skatinimas nustatomas įstaigos kolektyvine sutartimi. Kai nėra tai nustatančios kolektyvinės sutarties, darbo apmokėjimas vykdomas pagal LNSS įstaigoje patvirtintus darbo apmokėjimo nuostatus. LNSS įstaigos darbo apmokėjimo nuostatai tvirtinami su įstaigoje veikiančių profesinių sąjungų pritarimu. Jei LNSS įstaigoje veikia kelios profesinės sąjungos darbo apmokėjimo nuostatams pritaria profesinių sąjungų jungtinė atstovybė arba profesinių sąjungų narių išrinkta profesinė sąjunga. Jei profesinės sąjungos nesudaro jungtinės atstovybės arba neišrenka atstovaujančios profesinės sąjungos, Darbo apmokėjimo nuostatus darbdavys tvirtina be profesinių sąjungų pritarimo.</p>	<p>apmokėjimo nuostatus. LNSS įstaigos darbo apmokėjimo nuostatai turi būti suderinti su įstaigoje veikiančia profesine sąjunga, t. y. LNSS įstaiga privalo įvertinti profesinės sąjungos pasiūlymus/pastabas, kai LNSS įstaiga atsisako priimti profesinės sąjungos pasiūlymus/pastabas, atsisakymo motyvus/argumentus pateikia profesinei sąjungai raštu. Jei LNSS įstaigoje veikia kelios profesinės sąjungos, derinimo procedūros vykdomos su profesinių sąjungų jungtine atstovybe arba su profesinių sąjungų narių išrinkta profesine sąjunga. Darbo apmokėjimo nuostatų derinimo metu mokamas darbo užmokestis pagal galiojančius Darbo apmokėjimo nuostatus. Jei profesinės sąjungos nesudaro jungtinės atstovybės arba neišrenka atstovaujančios profesinės sąjungos, Darbo apmokėjimo nuostatus darbdavys tvirtina be suderinimo su profesinėmis sąjungomis.</p>	
6.	<p>201 eilutė. Darbdavys kasmet profesinei sąjungai perveda 1 proc. pagrindinio darbo užmokesčio sumą darbuotojų, kurie nėra PS nariai.</p> <p>Mes manome, kad jeigu Šakos kolektyvinė sutartis yra praplečiama ir taikoma visiems darbuotojams (ne tik susiderėjusių profesinių sąjungų nariams), tai vadovaujantis LR Darbo kodeksu, darbdavys turėtų profesinėms sąjungoms mokėti sutartą mokesť.</p> <p>Įstaigos kolektyvinėje sutartyje šalys gali susitarti, kad profesinių sąjungų veiklai skiriamos darbdavio lėšos. Toks lėšų skyrimas negali būti sąlyga reikalauti pažeisti darbuotojų atstovų nepriklausomumo garantijas.</p>	<p>201 eilutė. Nepritariame. SAM pasiūlymas. Įstaigos kolektyvinėje sutartyje šalys gali susitarti, kad profesinių sąjungų veiklai skiriamos darbdavio lėšos. Toks lėšų skyrimas negali būti sąlyga reikalauti pažeisti darbuotojų atstovų nepriklausomumo garantijas.</p>	